

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В УКРАЇНІ

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	обов'язкова	Форма навчання:	денна/ заочна
Освітній ступінь:	бакалавр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	073 Менеджмент		
Освітня програма:	Менеджмент: бізнес-адміністрування		
Рік навчання:	2	Семестр:	3
Кількість кредитів (годин):	3 (90 год.: денна форма: 18 - лекції; 18 - семінарські; 54 - самостійна робота, заочна форма: 4 – лекції; 4 – семінари; 82 – самостійна робота)		
Мова викладання:	українська		

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Метіль Анастасія Сергіївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат юридичних наук, завідувач кафедри права і соціальної роботи

Кафедра: кафедра права і соціальної роботи

Робочий e-mail: Metilnasty1@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: вівторок, 16.10-17.30

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Права людини та громадянське суспільство в Україні» є обов'язковим компонентом підготовки здобувачів вищої освітньої ступеня «бакалавр» зі спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент: бізнес-адміністрування» та спрямована на формування і розвиток загальних та спеціальних (фахових) компетентностей у відповідності до освітньої програми.

Питання про права і свободи громадянина є складовою частиною проблем фактичного становища особи в суспільстві й державі. Воно визначається не тільки юридичними нормами, а й іншими соціальними нормами і називається суспільним статусом особи. Відповідно правовий статус особи є лише частиною її суспільного статусу і стосується тільки її зв'язків з державою.

На сучасному етапі побудови в Україні демократичної, правової, соціальної держави з кожним днем проблема особистості набуває все більшого значення, має особливу гостроту та актуальність. Вона розглядається багатьма країнами світу, підтвердженням чого є прийняті за останній час міжнародні акти. Права і свободи людини є найбільшою цінністю людської цивілізації. Як певні норми структурованої властивості буття вони є невід'ємним і необхідним способом та умовою життя, особистості, її взаємовідносин з суспільством, державою, індивідами. Сучасний світ неможливо уявити без системи прав і свобод особи, які ґрунтуються на принципах свободи, рівності, і мають універсальний характер.

Передумови для вивчення дисципліни: «Основи філософських знань», «Україна в європейській історії та культурі».

Міждисциплінарні зв'язки: «Правове забезпечення управлінської діяльності», «Психологія».

4. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування», спеціальності 073 Менеджмент.

1. Знання:

- Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

- Вміти визначати ризики недосагнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.

2. Уміння:

- Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

- Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

- Вміти визначати ризики недосагнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.

3. Комунікація:

- Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

- Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

4. Автономність та відповідальність:

- Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

- Вміти визначати ризики недосагнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.

5. Структура дисципліни

Денна форма навчання:

Тема № 1. Права і свободи людини та громадянина.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
---	--

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття людської гідності. 2. Поняття прав і свобод людини. 3. Поняття прав і свобод громадянина. 4. Поняття прав дитини. 5. Порухшення прав людини. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Ст. 2598. 2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: з поправками, внесен. відповідно до положень Протоколів №№ 11 та 14 з Протоколами №№ 1, 4, 6, 7, 12 та 13. Право України 2010. № 10. С. 215–233. 3. Загальна декларація прав людини. <i>Міжнародні договори України</i>. К., 1992.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуманізм як цілісна системи поглядів на людину. 2. Покоління прав людини. 3. Класифікація прав людини. 4. Міжнародні та європейські стандарти захисту прав людини. 5. Національні механізми захисту прав людини, їх класифікація. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Ст. 2598. 2. Загальна декларація прав людини. <i>Міжнародні договори України</i>. К., 1992. 3. Донеллі Д. Права людини у міжнародній політиці. пер. з англ. Т. Завалій. Л. Кальварія, 2004. 280 с. 4. Разметаєва Ю. С. Права людини як фундаментальна цінність громадянського суспільства //Юридический вестник. – 2006. – №. 1. – С. 109-112.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти схему поколінь прав людини. <p>Опрацювання законодавчої бази України щодо правового регулювання становлення та реалізації прав людини (усне опитування на семінарському занятті щодо знання змісту законів).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Ст. 2598. 2. Загальна декларація прав людини. <i>Міжнародні договори України</i>. К., 1992. 3. Рабінович П. Основоположні права людини: соціально-антропна сутність, змістова класифікація //Вісник Національної академії правових наук України. – 2013. – №. 2. – С. 10-16.

Тема № 2. Громадянське суспільство.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття громадянського суспільства. 2. Громадянське суспільство та правова держава 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цвих В.Ф., Горбняк О.В., Кобильник В.В. Громадянське суспільство: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Абетка Світ, 2009. 111 с. 2. Громадянське суспільство України: сучасний стан і перспективи впровадження європейських стандартів взаємодії з державою: <i>збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції</i>. 12 грудня 2013 р., м. Київ Упоряд.: В.М. Яблонський, О.А. Корнієвський, П.Ф. Вознюк. К. : НІСД, 2014. 192 с.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції громадянського суспільства. 2. Роль громадян у становленні й функціонуванні громадянського суспільства. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Грик М. А. Щодо співвідношення категорій «громадянське суспільство» та «громадськість» у державному управлінні. <i>Інвестиції: практика та досвід</i>. 2010. № 21. С. 98-101. 2. Колодій А. Громадянське суспільство: ознаки, структурні елементи, співвідношення із державою. <i>Право України</i>. 2014. № 4. С. 9-16.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створити презентацію на тему "Громадянське суспільство та правова держава". Мінімальний обсяг - 10 слайдів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Корнієвський О. А. Громадянське суспільство в Україні: основні етапи інституціоналізації. Стратегічні пріоритети. 2012. № 4 (25). С. 68-73. 2. Чувардинський О. Громадянське суспільство в Україні: історичні корені. <i>Політичний менеджмент</i>. 2008. № 1. С. 158 – 164

Тема № 3. Людина і держава.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепції взаємовідносин «людина— держава». 2. Права і свободи людини та відповідальність держави за їх дотримання, гарантування та захист. 3. Обов'язки громадянина. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Власов А. Реалізація прав людини як принципу конституціоналізму в Європейському Союзі. <i>Юридична Україна</i>. 2007. № 4. С. 45–50. 2. Череватюк В. Б., Олексієнко Ю. Є. Громадянське суспільство як модель взаємовідносин людини та держави: від історії до сучасності //Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2014. – №. 2. – С. 35-40.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які існують концепції прав і свобод людини щодо держави? 2. Хто виступає гарантом дотримання прав і свобод людини й громадянина? 3. Які обов'язки мають перед Україною її громадяни? 4. Чи може держава, яка є гарантом дотримання прав і свобод громадян, порушувати права і свободи? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заворотченко Т. М. Деякі методологічні питання взаємовідносин між людиною та державою //Право і суспільство. – 2012. – №. 1. – С. 80-84. 2. Соломін О. Концепція правової держави: сучасний контекст. – 2018.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>У вигляді таблиці зробити порівняльний аналіз загальних та відмінних рис між поняттями «людина» та «громадянин».</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник. / Пер. з рос. / О. Скакун – Харків: Консум, 2006. – 656 с. 2. Кудряченко А. Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / А. Кудряченко. – К.: НІСД, 2007. – 396 с. 3. Битяк Ю. П. Права і свободи людини в умовах глобалізації. <i>Філософія права і загальна теорія права</i>. 2013. № 2. С. 80–93.

Тема № 4. Демократична держава.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття демократії. 2. Принципи демократичної держави. 3. Форми та інститути демократії. 4. Демократія і самоврядування.. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Огієнко Л. А. ДЕМОКРАТИЧНА ДЕРЖАВА: ІСТОРИКО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ //Друкується за рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені АС Макаренка (протокол № 2 від 25.09. 2018р.). – 2018. – С. 96. 2. Латигіна Н. Основні критерії, принципи та рівні здійснення демократії //Політичний менеджмент. – 2009.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демократична держава та її цінність. 2. Демократичні інститути. 3. Законодавча, виконавча та судова влада в демократичних країнах. 4. Діяльність та вплив політичних партій на демократію. 5. Громадські організації: правовий статус, діяльність та вплив на демократію. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сенчук В. В. Поняття та ознаки демократичної держави: теоретико-правовий аспект. – 2009. 2. Рекецька І. Р., Рекецкая И. Р. Судова влада в контексті демократичної трансформації українського суспільства. – 2003. 3. Євтушенко О. Н. Принцип поділу влади та його вплив на формування демократичної моделі державної влади: зарубіжний досвід і Україна //Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер.: Політологія. – 2009. – №. 110, Вип. 97. – С. 89-94.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати доповіді відповідно до теми заняття (тривалість 3-5 хв). 2. Викладіть етимологію терміну «права людини», «демократія», «держава». Вимоги: не менш ніж 5 визначень; наявність посилання на джерела. (Виконати в зошиті та представити на семінарському занятті; вміти аналізувати визначення). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петришин О., СВЯТОЦЬКИЙ О. Влада народу–народовладдя: основа демократичної держави //Право України. – 2009. – №. 11. – С. 58-65. 2. Кравченко Ю. Ф. Свобода як принцип демократичної правової держави //Кравченко ЮФ–Харків. – 2003.

Тема № 5. Соціалізація особистості.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та етапи соціалізації. 2. Механізми соціалізації. 3. Сфери, стадії соціалізації. Соціальні ролі. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Москаленко В. В. Соціалізація особистості. – 2013. 2. Авраменко О. О. Соціалізація особистості як соціально-педагогічна проблема //Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2013. №. 5.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні форми соціалізації особистості 2. Життєві цінності й пріоритети. 3. Активна громадянська позиція. 4. Мобільність, адаптивність та креативність людини. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Галус О. М. Соціалізація особистості: сутність, концептуальні підходи у наукових теоріях, напрямках, школах //Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету Україна. – 2010. – №. 2. –

	<p>С. 69-75.</p> <p>2. Тернопільська В. І., Чижова Н. В. Мобільність особистості як предмет наукового дослідження //Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2016. – №. 20 (2). – С. 234-243.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті (100-250 слів, термін виконання: не пізніше ніж за тиждень до завершення теоретичного навчання; додаткові вимоги: відсутність плагіату, усне опитування щодо знання змісту статті)</p>	<p>1. Москаленко В. В. Соціалізація особистості. – 2013.</p> <p>2. Алексеєнко Т. Ф. Соціалізація особистості: можливості й ризики. – 2007.</p> <p>3. Лучинкіна А. І. Механізми та інститути соціалізації особистості //Проблеми сучасної психології. – 2011. – Т. 11.</p>

Тема № 6. Конституційні правовідносини.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Загальна характеристика конституційного права.</p> <p>2. Основні етапи розвитку української державності.</p> <p>3. Громадянство України: поняття, підстави набуття і припинення.</p>	<p>1. Морозюк С. М. Зв'язок конституційно-правової норми та конституційних правовідносин у процесі реалізації Основного Закону //Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2016. – №. 6 (2). – С. 15-19.</p> <p>2. Бедна В. Роль громадянського суспільства на сучасному етапі розвитку української державності. – 2015.</p> <p>3. Конституційне право України: навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Р. Ф. Гринюк та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид наук, проф. Р. Ф. Гринюка] ; Донец. нац. ун-т, Екон.-правовий ф-т. - Донецьк : ДонНУ, 2014. - 281 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Передумови прийняття і загальна характеристика Конституції України.</p> <p>2. Особливості політичного режиму, форми правління та адміністративно-територіального устрою України.</p> <p>3. Загальна характеристика прав, свобод і обов'язків громадян України.</p>	<p>1. Конституційне право України: навч. посіб. для підгот. до іспиту за кредит.-модул. системою навчання : навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. О. Боняк; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Д. : ДДУВС, 2013. - 295 с.</p> <p>2. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Дайте відповідь на наступні питання:</p> <p>1) Міжнародні стандарти у сфері прав людини: поняття, акти, що їх визначають.</p> <p>2) Гарантії та механізми захисту прав і свобод: поняття і види.</p>	<p>1. Актуальні проблеми теорії держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, Є. О. Гіда, А. М. Завальний та ін.] ; за заг ред. Є. О. Гіди. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2010. – С. 135 – 136</p> <p>2. Конституційне право України: Підручник / За заг. ред. В.Л. Федоренка. – 4-</p>

	е вид., перероб. і доопр.; передмова проф. В.М. Шаповала. – К., 2012. – 727 с
--	---

Тема № 7. Загальна характеристика прав дитини.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Поняття прав дитини. 2. Нормативне регулювання прав дитини. 3. Поняття охорони дитинства. 4. Особисті майнові та немайнові права дитини.	1. Декларація прав дитини URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384#Text 2. Шульц О. А. "Права дитини" як категорія сучасного конституційного права //Часопис Київського університету права. – 2009. 3. Француз А. Й., Перепадін К. В. Загальна характеристика захисту прав дитини, теоретико-правові аспекти //Правничий вісник Університету КРОК. – 2017. – №. 28. – С. 12-16.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Моральна та юридична сутність прав дитини. 2. Соціально-правовий захист дітей в Україні. 3. Дитина і правопорядок: особливості правовідносин. 4. Право дитини на працю.	1. Декларація прав дитини URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384#Text 2. Крестовська Н. М. Сучасне розуміння прав дитини //Форум права. – 2011. – №. 3. – С. 409-413.
Завдання для самостійної роботи: Розкрийте сутність наступних визначень: <ul style="list-style-type: none"> - майнові права дитини; - немайнові права дитини; - охорона дитинства; - право дитини на працю; - соціально-правовий захист. 	1. Декларація прав дитини URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384#Text 2. Опольська Н. М. Правове забезпечення прав та свобод дитини в Україні (загальнотеоретичний аспект). – 2010.

Тема № 8. Україна, Європа, світ.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Поняття інтеграції та глобалізації. 2. Поняття міжнародних відносин. 3. Європейське і світове співробітництво.	1. ШЕВЧЕНКО О., КАДИКОВА І. Участь України в процесах інтеграції і глобалізації: теоретико-методологічний аспект //Інтернет-конференції ХНУМГ ім. ОМ Бекетова. – 2015. 2. Чубко Т. П. Глобалізація: поняття, вплив на сучасні державу і право //Форум права. – 2010. – №. 1. – С. 396-405.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Міжнародні відносини України з сусідами. 2. Участь України в ООН, ОБСЄ, Раді Європи, СОТ тощо. 3. Витоки та процес європейської інтеграції.	1. Андрущенко В. Л. Міжбюджетні відносини в Україні і міжнародний досвід //Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право). – 2013. – №. 2. 2. Кизименко І. Участь України в

	світових та регіональних організаціях по забезпеченню миру та стабільності: історична література (1991-2011 рр.) //Часопис української історії. – 2014. – №. 30. – С. 106-111.
Завдання для самостійної роботи: Розкрийте поняття «міжнародні організації» та надайте свого бачення можливим взаємозв'язкам України з цими організаціями для підвищення рівня життя населення у нашій державі (пропозиції зробити не менш ніж за 5 сферами життєдіяльності)	1. Сагач О. В., Юденкова К. В. Україна в системі сучасних міжнародних відносин //Географія та туризм. – 2012. – №. 20. – С. 235-239. 2. Kushta O. УКРАЇНА У багатосторонньому співробітництві: євроінтеграційний контекст //Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини». – №. 41. 3. Макар Ю. І. и др. Україна в міжнародних організаціях //УКРАЇНА ЄВРОПА СВІТ UKRAINE EUROPE. – 2009. – С. 308.

Тема № 9. Система правових механізмів захисту прав людини.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Поняття механізму захисту прав людини. 2. Структура механізму захисту прав людини. 3. Рівні механізму захисту прав людини.	1. Данильян О. Г. Механізм захисту прав людини в сучасному суспільстві: теоретико-правовий дискурс //Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Сер.: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. – 2013. – №. 4. – С. 48-55. 2. Лемак В. В., Туряниця В. В. Складові механізму захисту та гарантії прав і свобод людини. – 2014.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Сутність і рівні механізму захисту прав людини. 2. Дія механізму захисту прав людини. 3. Міжнародний механізм захисту прав людини. 4. Національний механізм захисту прав людини. 5. Регіональний механізм захисту прав людини. 6. Місцевий механізм захисту прав людини..	1. Антонович М. Міжнародна система захисту прав людини: крізь призму України. – 2004. 2. Зубар І. В., Кучер О. Б. Ефективність функціонування універсальних та регіональних міжнародно-правових механізмів захисту прав людини на сучасному етапі //Bulletin on the Observance by United Nations Forces of International Humanitarian Law/UN Doc. ST/SGB. – 1999. – Т. 13.
Завдання для самостійної роботи: Схематично зобразити кожен кілку влади (законодавча, виконавча, судова) та її повноваження.	1. Гармаш А. Ю. Вплив міжнародних інституцій на стан захисту прав людини в Україні //збірник матеріалів. – с. 53. 2. Теорія держави та права : навч. посіб. / [С. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.

Заочна форма навчання:

Тема № 1. Права і свободи людини та громадянина.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття людської гідності. 2. Поняття прав і свобод людини. 3. Поняття прав і свобод громадянина. 4. Поняття прав дитини. 5. Порухення прав людини. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Ст. 2598. 5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: з поправками, внесен. відповідно до положень Протоколів №№ 11 та 14 з Протоколами №№ 1, 4, 6, 7, 12 та 13. Право України 2010. № 10. С. 215–233. 6. Загальна декларація прав людини. <i>Міжнародні договори України</i>. К., 1992.
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуманізм як цілісна системи поглядів на людину. 2. Покоління прав людини. 3. Класифікація прав людини. 4. Міжнародні та європейські стандарти захисту прав людини. 5. Національні механізми захисту прав людини, їх класифікація. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Ст. 2598. 6. Загальна декларація прав людини. <i>Міжнародні договори України</i>. К., 1992. 7. Донеллі Д. Права людини у міжнародній політиці. пер. з англ. Т. Завалій. Л. Кальварія, 2004. 280 с. 8. Разметаєва Ю. С. Права людини як фундаментальна цінність громадянського суспільства //Юридический вестник. – 2006. – №. 1. – С. 109-112.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Скласти схему поколінь прав людини. Опрацювання законодавчої бази України щодо правового регулювання становлення та реалізації прав людини (усне опитування на семінарському занятті щодо знання змісту законів).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Ст. 2598. 5. Загальна декларація прав людини. <i>Міжнародні договори України</i>. К., 1992. 6. Рабінович П. Основоположні права людини: соціально-антропна сутність, змістова класифікація //Вісник Національної академії правових наук України. – 2013. – №. 2. – С. 10-16. 7. Добрянський С. П. Актуальні проблеми загальної теорії прав людини //Львів: Астрон. – 2006.

Тема № 2. Громадянське суспільство.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття громадянського суспільства. 2.Громадянське суспільство та правова держава 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Цвих В.Ф., Горбняк О.В., Кобильник В.В. Громадянське суспільство: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Абетка Світ, 2009. 111 с. 4. Громадянське суспільство України: сучасний стан і перспективи впровадження європейських стандартів взаємодії з державою: <i>збірник матеріалів міжнародної науково-практичної</i>

	конференції. 12 грудня 2013 р., м. Київ Упоряд.: В.М. Яблонський, О.А. Корнієвський, П.Ф. Вознюк. К. : НІСД, 2014. 192 с.
Семінарське заняття (1 год.): 1. Функції громадянського суспільства. 2. Роль громадян у становленні й функціонуванні громадянського суспільства.	3. Грик М. А. Щодо співвідношення категорій «громадянське суспільство» та «громадськість» у державному управлінні. <i>Інвестиції: практика та досвід</i> . 2010. № 21. С. 98-101. 4. Колодій А. Громадянське суспільство: ознаки, структурні елементи, співвідношення із державою. <i>Право України</i> . 2014. № 4. С. 9-16.
Завдання для самостійної роботи: Створити презентацію на тему "Громадянське суспільство та правова держава". Мінімальний обсяг - 10 слайдів.	3. Корнієвський О. А. Громадянське суспільство в Україні: основні етапи інституціоналізації. Стратегічні пріоритети. 2012. № 4 (25). С. 68-73. 4. Чувардинський О. Громадянське суспільство в Україні: історичні корені. <i>Політичний менеджмент</i> . 2008. № 1. С. 158 – 164

Тема № 3. Людина і держава.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): 1. Концепції взаємовідносин «людина— держава». 2. Права і свободи людини та відповідальність держави за їх дотримання, гарантування та захист. 3. Обов'язки громадянина.	3. Власов А. Реалізація прав людини як принципу конституціоналізму в Європейському Союзі. <i>Юридична Україна</i> . 2007. № 4. С. 45–50. 4. Череватюк В. Б., Олексієнко Ю. Є. Громадянське суспільство як модель взаємовідносин людини та держави: від історії до сучасності //Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2014. – №. 2. – С. 35-40.
Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом	
Завдання для самостійної роботи: У вигляді таблиці зробити порівняльний аналіз загальних та відмінних рис між поняттями «людина» та «громадянин».	4. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник. / Пер. з рос. / О. Скакун – Харків: Консум, 2006. – 656 с. 5. Кудряченко А. Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / А. Кудряченко. – К.: НІСД, 2007. – 396 с. 6. Битяк Ю. П. Права і свободи людини в умовах глобалізації. <i>Філософія права і загальна теорія права</i> . 2013. № 2. С. 80–93.

Тема № 4. Демократична держава.

Перелік питань/завдань, що виносяться на	Рекомендовані джерела, допоміжні
--	----------------------------------

обговорення/опрацювання	матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття демократії. 2. Принципи демократичної держави. 3. Форми та інститути демократії. 4. Демократія і самоврядування.. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Огієнко Л. А. ДЕМОКРАТИЧНА ДЕРЖАВА: ІСТОРИКО-ПРАВОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ //Друкується за рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені АС Макаренка (протокол № 2 від 25.09. 2018р.). – 2018. – С. 96. 4. Латигіна Н. Основні критерії, принципи та рівні здійснення демократії //Політичний менеджмент. – 2009.
<p>Семінарське заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Демократична держава та її цінність. 2. Демократичні інститути. 3. Законодавча, виконавча та судова влада в демократичних країнах. 4. Діяльність та вплив політичних партій на демократію. 5. Громадські організації: правовий статус, діяльність та вплив на демократію. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Сенчук В. В. Поняття та ознаки демократичної держави: теоретико-правовий аспект. – 2009. 5. Рекецька І. Р., Рекецькая И. Р. Судова влада в контексті демократичної трансформації українського суспільства. – 2003. 6. Євтушенко О. Н. Принцип поділу влади та його вплив на формування демократичної моделі державної влади: зарубіжний досвід і Україна //Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер.: Політологія. – 2009. – №. 110, Вип. 97. – С. 89-94.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Підготувати доповіді відповідно до теми заняття (тривалість 3-5 хв). 4. Викладіть етимологію терміну «права людини», «демократія», «держава». Вимоги: не менш ніж 5 визначень; наявність посилання на джерела. (Виконати в зошиті та представити на семінарському занятті; вміти аналізувати визначення). 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Петришин О., СВЯТОЦЬКИЙ О. Влада народу–народовладдя: основа демократичної держави //Право України. – 2009. – №. 11. – С. 58-65. 4. Кравченко Ю. Ф. Свобода як принцип демократичної правової держави //Кравченко ЮФ–Харків. – 2003.

Тема № 5. Соціалізація особистості.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Поняття та етапи соціалізації. 5. Механізми соціалізації. 6. Сфери, стадії соціалізації. Соціальні ролі. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Москаленко В. В. Соціалізація особистості. – 2013. 4. Авраменко О. О. Соціалізація особистості як соціально-педагогічна проблема //Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. 2013. №. 5.
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Анотування наукової статті (100-250 слів, термін виконання: не пізніше ніж за тиждень до завершення теоретичного навчання;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. Москаленко В. В. Соціалізація особистості. – 2013. 5. Алексеєнко Т. Ф. Соціалізація особистості: можливості й ризику. –

додаткові вимоги: відсутність плагіату, усне опитування щодо знання змісту статті)	2007. 6. Лучинкіна А. І. Механізми та інститути соціалізації особистості //Проблеми сучасної психології. – 2011. – Т. 11.
--	--

Тема № 6. Конституційні правовідносини.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): 4. Загальна характеристика конституційного права. 5. Основні етапи розвитку української державності. 6. Громадянство України: поняття, підстави набуття і припинення.	4. Морозюк С. М. Зв'язок конституційно-правової норми та конституційних правовідносин у процесі реалізації Основного Закону //Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2016. – №. 6 (2). – С. 15-19. 5. Бедна В. Роль громадянського суспільства на сучасному етапі розвитку української державності. – 2015. 6. Конституційне право України: навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Р. Ф. Гринюк та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид наук, проф. Р. Ф. Гринюка] ; Донец. нац. ун-т, Екон.-правовий ф-т. - Донецьк : ДонНУ, 2014. - 281 с.
Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом	
Завдання для самостійної роботи: Дайте відповідь на наступні питання: 3) Міжнародні стандарти у сфері прав людини: поняття, акти, що їх визначають. 4) Гарантії та механізми захисту прав і свобод: поняття і види.	3. Актуальні проблеми теорії держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, Є. О. Гіда, А. М. Завальний та ін.] ; за заг ред. Є. О. Гіди. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2010. – С. 135 – 136 4. Конституційне право України: Підручник / За заг. ред. В.Л. Федоренка. – 4-е вид., перероб. і доопр.; передмова проф. В.М. Шаповала. – К., 2012. – 727 с

Тема № 7. Загальна характеристика прав дитини.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): 1. Поняття прав дитини. 2. Нормативне регулювання прав дитини. 3. Поняття охорони дитинства. 4. Особисті майнові та немайнові права дитини.	4. Декларація прав дитини URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384#Text 5. Шульц О. А. " Права дитини" як категорія сучасного конституційного права //Часопис Київського університету права. – 2009. 6. Француз А. Й., Перепадін К. В. Загальна характеристика захисту прав дитини, теоретико-правові аспекти //Правничий вісник Університету КРОК. – 2017. – №. 28. – С. 12-16.

<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом</p>	<p>3. Декларація прав дитини URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384#Text 4. Крестовська Н. М. Сучасне розуміння прав дитини //Форум права. – 2011. – №. 3. – С. 409-413.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Розкрийте сутність наступних визначень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - майнові права дитини; - немайнові права дитини; - охорона дитинства; - право дитини на працю; - соціально-правовий захист. 	<p>3. Декларація прав дитини URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384#Text 4. Опольська Н. М. Правове забезпечення прав та свобод дитини в Україні (загальнотеоретичний аспект). – 2010.</p>

Тема № 8. Україна, Європа, світ.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інтеграції та глобалізації. 2. Поняття міжнародних відносин. 3. Європейське і світове співробітництво. 	<p>3. ШЕВЧЕНКО О., КАДИКОВА І. Участь України в процесах інтеграції і глобалізації: теоретико-методологічний аспект //Інтернет–конференції ХНУМГ ім. ОМ Бекетова. – 2015. 4. Чубко Т. П. Глобалізація: поняття, вплив на сучасні державу і право //Форум права. – 2010. – №. 1. – С. 396-405.</p>
<p>Семінарське заняття (- год.): Не передбачено навчальним планом</p>	
<p>Завдання для самостійної роботи: Розкрийте поняття «міжнародні організації» та надайте свого бачення можливим взаємозв'язкам України з цими організаціями для підвищення рівня життя населення у нашій державі (пропозиції зробити не менш ніж за 5 сферами життєдіяльності)</p>	<p>4. Сагач О. В., Юденкова К. В. Україна в системі сучасних міжнародних відносин //Географія та туризм. – 2012. – №. 20. – С. 235-239. 5. Kushta O. УКРАЇНА У багатосторонньому співробітництві: євроінтеграційний контекст //Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини». – №. 41. 6. Макар Ю. І. и др. Україна в міжнародних організаціях //УКРАЇНА ЄВРОПА СВІТ UKRAINE EUROPE. – 2009. – С. 308.</p>

Тема № 9. Система правових механізмів захисту прав людини.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття механізму захисту прав людини. 2. Структура механізму захисту прав людини. 3. Рівні механізму захисту прав людини. 	<p>3. Данильян О. Г. Механізм захисту прав людини в сучасному суспільстві: теоретико-правовий дискурс //Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Сер.: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. – 2013. – №. 4. – С.</p>

	48-55. 4. Лемак В. В., Туряниця В. В. Складові механізми захисту та гарантії прав і свобод людини. – 2014.
Семінарське заняття (1 год.): 1. Сутність і рівні механізму захисту прав людини. 2. Дія механізму захисту прав людини. 3. Міжнародний механізм захисту прав людини. 4. Національний механізм захисту прав людини. 5. Регіональний механізм захисту прав людини. 6. Місцевий механізм захисту прав людини..	3. Антонович М. Міжнародна система захисту прав людини: кризь призму України. – 2004. 4. Зубар І. В., Кучер О. Б. Ефективність функціонування універсальних та регіональних міжнародно-правових механізмів захисту прав людини на сучасному етапі //Bulletin on the Observance by United Nations Forces of International Humanitarian Law/UN Doc. ST/SGB. – 1999. – Т. 13.
Завдання для самостійної роботи: Схематично зобразити кожен кілкую влади (законодавча, виконавча, судова) та її повноваження.	3. Гармаш А. Ю. Вплив міжнародних інституцій на стан захисту прав людини в Україні //збірник матеріалів. – с. 53. 4. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

Тестові завдання:

1. Який із перелічених термінів позначає дедалі глибшу взаємозалежність людей і країн у всьому світі?
 - a) індустріалізація;
 - b) інтеграція;
 - c) глобалізація;
 - d) міграція.
2. Визначте місце Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в системі українського законодавства:
 - a) Конвенція є частиною лише кримінального і кримінально-процесуального законодавства України;
 - b) Конвенція є частиною лише цивільного і цивільно-процесуального законодавства України;
 - c) Конвенція є частиною українського законодавства;
 - d) Конвенція не є частиною українського законодавства.
3. Яке з перелічених прав людини і свобод захищено Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод?
 - a) право на щорічний відпочинок;
 - b) право на повагу до приватного життя;
 - c) право на працю;
 - d) право на життя ненародженої дитини.

Теоретичні питання:

1. Поняття та функції громадянського суспільства.
2. Поняття прав дитини.
3. Механізми захисту прав людини і прав дитини.

Форма підсумкового контролю екзамен.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. Залік виставляється на основі поточних результатів та модульного контролю

Критерії оцінювання результатів навчання

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
1-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Тези доповідей	5
Термінологічний словник	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання виконання завдань з дисциплін *Права людини та громадянське суспільство в Україні* є вміння студента правильно відповісти на питання та вміти пояснити теоретичні засади, згідно з якими була задана ситуація.

Оцінювання тез доповідей здійснюється із урахуванням актуальності теми дослідження, розкриття цієї теми, надання обґрунтованих аргументів на підтвердження власної думки та відсоткового показника унікальності тексту.

Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність

здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Оцінювання *термінологічного словника* здійснюється із врахуванням загального охоплення спектру термінів за темами, що виносяться на вивчення студентами, а також якість засвоєння цих термінів.

Оцінювання *презентації* є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Також як один з видів виконання індивідуального завдання є – проходження онлайн курсів на платформах EdEra, Coursera. Prometheus.

Тематика індивідуальних завдань

1. Соціалізація особистості.
2. Людська гідність і права людини.
3. Еволюція прав людини.
4. Людина і держава.
5. Поняття прав дитини.
6. Механізми захисту прав людини і прав дитини.
7. Поняття гендерної рівності.
8. Поняття дискримінації.
9. Основні форми та прояви дискримінації.
10. Виникнення і зміст демократії.
11. Принципи виборчого права.
12. Законодавча, виконавча та судова влада в демократичних країнах.
13. Поняття та функції громадянського суспільства.
14. Структура конституційного законодавства. Функції і принципи конституційного права.
15. Права і свободи людини та відповідальність держави за їх дотримання, гарантування та захист.
16. Громадянська участь у житті суспільства.
17. Комунікація, інформація, мас-медіа.
18. Медіа і демократія. Свобода, етика і відповідальність.
19. Критичне сприйняття та протидія маніпуляціям мас-медіа.
20. Міжнародні відносини та міжнародне право.

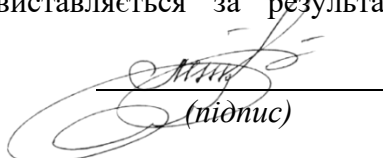
Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за правильну відповідь на 1 тестове завдання – 2б., за правильну відповідь на 1 теоретичне питання - 8б. Загальна кількість – 30 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

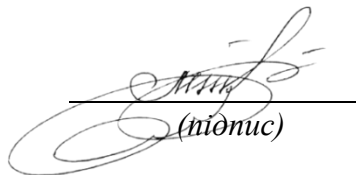
Викладач

(підпис)

Метіль А.С.

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль А.С.